

Leader-työpaja I

Millainen on hyvä paikallinen kehittämisstrategia ja miten se tehdään?

Johtopäätökset ja yhteenveto

10.1.2019

Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö

CAP27

**I Millainen on hyvä
paikallinen
kehittämisstrategia?**

**II Valmisteluprosessi
omalla alueella**

**III Valmistelun ohjeistus,
aikataulu ja koordinointi
kansallisesti ja
maakunnissa**

Työpajan tavoite

Keskustella, ideoida ja lisätä yhteistä ymmärrystä näistä kysymyksistä.

Auttaa maa- ja metsätalousministeriötä valmistelussa ja sen ohjeistuksessa.

Tuottaa ideoita paikalliseen ja alueelliseen valmisteluun.

Alun perin tavoitteena oli käsitellä myös neljäs teema: "Millainen toimija tarvitaan toteuttamaan paikallista kehittämisstrategiaa?", mutta tämä siirrettiin ajanpuutteen vuoksi seuraavaan tilaisuuteen.

Työpajan osallistujia yhteensä 32

- Leader-ryhmien työntekijät 10
- Leader-asiamies 1
- ELY-keskukset 4
- Maakuntaliitot 2
- Kunnat 2
- MTK ja maatalousyrittäjät 3
- Maaseutuvirasto 4
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 1

Lisäksi

- MMM (fasilitoimassa) 4
- MDI (arvioitsijana havainnoijan roolissa) 1

Kutsuttuina oli enemmän henkilöitä, mutta kaikille aika ei sopinut. Näiden tahojen lisäksi kutsuttuna olivat työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön edustajat.

Johtopäätökset I: Hyvä paikallinen kehittämisstrategia

- Hyvän paikallisen kehittämisstrategian kriteereiksi määritellään ainakin seuraavat asiat:
 - Pituus max 10 sivua
 - Strategia on alueen näköinen
 - Strategia sisältää konkreettiset mittarit, jotka mittaavat vaikuttavuutta
 - Strategiassa kuvataan alueen toimijoiden työnjako ja roolit paikallisessa kehittämisessä ja strategiaan valituissa sisältöteemoissa
 - Strategiassa kuvataan alueen toimijoiden kytkökset muille alueille, eri verkostoihin ja kansainvälisesti
 - Strategian rahoitus- ja toteuttamissuunnitelmaan sisältyy myös muiden rahoituslähteiden käyttö, ei vain maaseuturahasto
- Strategia laaditaan vuoteen 2027 asti, mutta sen toteuttamisessa tulee reagoida toimintaympäristön muutoksiin ja strategian päivittäminen tulee olla tarvittaessa helposti mahdollista.

Johtopäätökset II: Valmistelu paikallisella tasolla

- Fläpeille koottiin ideoita, mitä strategian valmistelussa kannattaa ottaa huomioon paikallisella tasolla, jotta strategiasta saadaan
 - alueen näköinen
 - ajassa muuttuva
 - uudistava ja tulevaisuutta tekevä
 - konkreettiset mittarit sisältävä
 - työnjaon alueella ja verkostoissa sisältävä
 - muittenkin rahoituslähteiden hyödyntämisen sisältävä
- → kaikki ideat löytyvät dioilta 9-14

Johtopäätökset III: Valmistelu kansallisella tasolla

- MMM:n tulee koordinoida valmistelua ja ohjeistaa valmistelusta selkeästi ja yksiselitteisesti (ml. millä rahalla valmistelutyötä voi tehdä).
- Leader-ryhmät tulee valita valtakunnallisesti (ei maakuntatasolla).
- Paikallisten strategioiden valmisteluun on oltava aikaa vähintään yksi vuosi.
- Valtakunnallisesti tulee järjestää koulutusta strategioiden valmistelun tueksi vuoden 2019 aikana, mm.: mittareista, SWOT:sta, eri rahastojen mahdollisuuksista, osallistavista työtavoista.
- Paikallisten strategioiden haku tulee järjestää kaksivaiheisesti – mutta pohditaan, miten menettely tehtäisiin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja kevyesti.
- Päätökset siitä, missä rahastoissa ja miten CLLD-toimintatapa otetaan käyttöön, tulee tehdä kevättalvella 2019.
- Kansallisen tason valmistelussa tulee tehdä selkeä työnjako yritysrahoituksessa Leader-ryhmien ja maakuntien (ELY-keskusten) kesken.

Millainen on hyvä paikallinen kehittämisstrategia?

Reunaehdot

Strategiassa on esitettävä seuraavat asiat:

- a) maantieteellinen alue ja väestömäärä
- b) osallistava valmisteluprosessi
- c) analyysi alueen kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista
- d) tavoitteet, ml. mitattavat tulostavoitteet, ja suunnitellut toimet
- e) hallinnon, seurannan ja arvioinnin järjestäminen ja paikallisen toimintaryhmän valmiudet strategian toteuttamiseen
- f) rahoitussuunnitelma

(Rahastojen yhteinen yleisasetus, 26 artikla)

Millainen on hyvä paikallinen kehittämisstrategia? – tärkeimmiksi äänestetyt

Se olisi

- lyhyt ja ytimekäs: max 10 sivua
- alueen näköinen, omaperäinen
- ajassa muuttuva, päivitettävissä (2 + 2 + 2 v.), reaktiivinen; oppiva, reagoiva, päivitettävissä (helposti)
- uudistava ja tulevaisuutta tekevä

Se sisältäisi

- konkreettiset mittarit, jotka mittaavat vaikuttavuutta
- työnjaon alueella ja verkostoissa sekä kytkökset alueelta laajemmalle tasolle
- muidenkin rahoituslähteiden hyödyntämisen

Millainen on hyvä paikallinen kehittämisstrategia? – lisäksi mainittiin

- mahdollistava
- innostava
- strategian tavoitteet ”paloiteltu” teemoihin / kohderyhmiin
- napakka; tiivis max 20 sivua
- selkeä; selkeä, helppolukuinen; kansantajuinen (houkutteleva)
- Leaderin 7 periaatetta huomioitu, mitä tarkoittaa käytännössä
- joustava
- monipuolinen, monialainen, monirahastoinen
- vahvuuksien ja erityispiirteiden korostaminen; alueen tarpeisiin selkeästi pohjautuva; tarvelähtöisyys
- valinnat (mitä valitaan, mitä ei)
- elinvoiman vahvistaminen – alueen houkuttelevuus
- analyysi
- SWOT myös paikallisen kehittämisen tilasta
- tahtotila, visio, tavoitteellinen
- aikaansaannosten seuraaminen; strategisesti seurattava
- arvioinnit ja strategian päivitys
- aluerajojen selkeys; aluemäärittely (riittävästi väestöä muttei liikaa, minimi ryhmän henkilöstä n. 2 htv)
- yhteinen
- huolella tehty
- valmisteltu laaja-alaisesti; bottom-up
- ilmastonmuutoksen huomiointi paikallisesti
- kolmikanta säilyy, mutta päivitetään määrittelyt
- Leaderin ja paikallisten asioiden verkostojen rakentaminen ja kuvaus

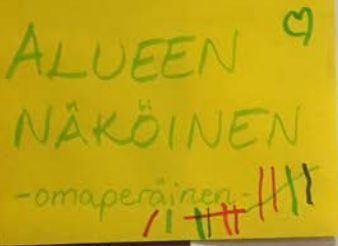

Miten strategiasta saadaan:

- alueen näköinen
- ajassa muuttuva
- uudistava ja tulevaisuutta tekevä
- konkreettiset mittarit sisältävä
- työnjaon alueella ja verkostoissa sisältävä
- muittenkin rahoituslähteiden hyödyntämisen sisältävä

II

**Valmisteluprosessi
omalla alueella**

Ideoita valmisteluprosessiin

- Yritykset mukaan valmisteluun.
 - omat erikoiset vahvuudet
 - Paikalliskulttuuri ♥
 - eri alojen osaajat mukaan ja etenkin nuoret ja nuoret aikuiset ♥ ♥
 - valmistelu prosessiin mukaan jossakin vaiheessa ulkopuolisia silmiä, esim. ku-kumppaneita, jotka huomaavat alueen erityispiirteet eikä selvennä ♥ ♥
 - PROSESSISSA KÄYTETÄÄN EDISTÄISIÄ (LUSIA) OSALLISTAMISEN METELEMIA ♥ ♥
 - Vierailu muilla alueilla, jotta omaa tilannetta osataan arvioida. ♥
 - PAIKALLISET LUOVAN TALOUDEN TEKIJÄT ♥ MUKAAN
 - ERI TYYPPISIÄ TAPAAMISIA EI VAIN KOKOUKSIA: TYÖPAJAT, LEARNING CAFE YMS.
- VALMISTELUUN MUKAAN MAHDOLLISIMMAN LAAJAS-
TI JA KATTAVASTI ALUEEN
ERI TOIMIJAT, VARATAAN
RIITTÄVÄSTI AIKAA! ♥ ♥
- NUORET / "VANHAAT" ASUKKAAT
KULTTUURI KÄYNTÖPAIKAT
OMAT JOUET / MUKA
- ALUEANALYYSI
JÄ YMPÄRISTÖN
HUUDET
HILJEN
KÄYTÖN

- Valmisteluun mukaan mahdollisimman laajasti ja kattavasti alueen eri toimijat, varataan riittävästi aikaa
- Valmisteluprosessiin mukaan jossakin vaiheessa ulkopuolisia silmiä, esim. kv-kumppaneita, jotka huomaavat alueen erityispiirteet ehkä selvemmin
- Eri alojen osaajat mukaan ja etenkin nuoret ja nuoret aikuiset
- Prosessissa käytetään erilaisia (uusia) osallistamisen menetelmiä

Miten saadaan ajassa muuttuva, päivitettävissä oleva ja reaktiivinen strategia?

- Säännöllinen seuranta → arviointi → muutos tarvittaessa (strategian vuosikello)
- Vuosikellomaisesti hallitus tarkastelee toimintaympäristön muutoksia → tekee tarvittavat muutokset strategiaan. Ilmoitus MMM:lle perusteluineen päivityksistä
- Lyödään lukkoon säännölliset päivitykset, mutta mahdollistetaan myös tarpeista lähtevät muutokset

mitä valmistelussa tulee ottaa huomioon omalla alueella?

Ideoita valmisteluprosessiin

AJASSA MUUTTUVA
ITSETARKASTELU

PÄIVITETTÄ-
VISSÄ
MAHDOLLISTA
"2+2+2" III

REAKTIIVISUUS:
NUORET, ILMIOINTI-
MUUTOS, SJRJOITUS
SHKÄISY II

VUOSIKELLOMAISESTI
HALLITUS TARKASTELEE
TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA
→ TEKEE TARVITTAVAT MUUTOKSET
STRATEGIAAN.
ILMOITUS MMM:lle (PERUSTELUINEEN)
PÄIVITYKSIKSI

- Lyödään lukkoon
säännölliset päivi-
tykset, mutta mah-
dollistetaan myös
tarpeista lähtevät
muutokset

STRATEGIAN KETTERYYS "AGILE" -kehittäminen
MITEN PÄIVITETÄÄN VALINTAKRITEERIT

- MUUTOSVALMUTTA
- TOTEUTUSSUUNNITELMA
VUOSI/2 VUOTISASOKUA
- STRATEGIAAN KIRJATAAN
♥ TARKASTELU TAPA JA
AIKAVÄLI JA PÄÄTÖKSEN TO-
TEUTUS

SÄÄNNÖLLINEN SEURANTA
→ ARVIOINTI → MUUTOS
TARVITTAESSA (STRATEGIAN
VUOSIKELLO) ♥♥♥♥♥

- ROHKEUTA NÄHDÄ VIRHEET
⇒ TEHDÄ MUUTOKSIA

• ILMIÖT, ENNAKOINTI → REAGOINTI

Miten saadaan uudistava, tulevaisuutta tekevä strategia?

- Otetaan mukaan myös oppilaitoksia, tutkimuslaitoksia, korkeakouluja haastamaan alueen toimijoita
- Nuoret mukaan!
- Sisällytetään joku rohkea uusi ajatus / tavoite alueelle

UUSIEN
YHTEISTYÖTAHO-
JEN LÖYTÄMINEN
- UUSIA KUVIOITA!

VAIHTOEHTOISTEN
TULEVAISUUKSIEN
TUNNISTAMINEN
♥ MAHDOLLISET MAAILMAT

MYÖS "HULLUJA"
IDEOITA MUKAAN

Mahdollistavat
rahoitusmuodot
valmisteltava

Riittävän
haastavat
tavoitteet

Toimenpiteiden/
hankkeiden vaatimus
uusiutumista

VASTAAN KÄYMYKSEEN
MISSÄ OLLAAN SUKUPOLSI,
MIHIN PÄÄ JOHTAA

- ALUEELLA TUNNISTETAAN
ILMIÖT, JOISSA MAHDOLLI-
SUUKSIA JA HAASTEITA
TULEVAISUUDESSA

mitä valmiisissa tullee
ottaa huomioon omalla
alueella?

Ideoita valmisteluprosessiin

UUDISTAVA,
TULEVAISUUTTA
TEKEVÄ

OTETAAN MUKAAN
MYÖS OPPILAITOKSIA,
TUTKIMUSLAITOKSIA, KORKEA-
KOULUJA HAASTAMAAN
ALUEEN TOIMIJOITA

♥ ♥
NUORET
MUKAAN!
-komppaan
tote!

♥ Sisällytetään
joku rohkea
uusi ajatus/
tavoite alueelle

VALINTOJEN / RAJAUSTEN /
PAINOSTEN TEKEMINEN
STRATEGIAAN

MONIPUOLISET
METODIT VALMISTELUSSA
ERI RYHMILLE ERI LAISIA
TÖRKÖJÄ JNE ♥

Yhteistyö
plussaa: lisäresurssit

PAINOJUTTA
ASIOITIN AIDOSTI
Kv. PERSPEKTIIVILLÄ
(H) Ei kopioida
EMSIÄ
STRATEGIOITA

Miten strategiaan saadaan konkreettiset mittarit ja mitataan vaikuttavuutta?

- Varmistettava, että termit kaikilla hallussa (vaikuttavuus vs. vaikutus vs. tulokset, rahan käyttö)
- Mittarit kiinni muutokseen, jota tavoitellaan
- Käytännönläheistä koulutusta mittareiden määrittämisestä, tuotos-tulos-vaikuttavuus –ajattelu
- Lähtötila selvitettävä ja palasteltava tavoitteiksi
- Ei liikaa, vain hyvät ja selkeät

KONKREETTISET
MITTARIT
||| ||

MITTARIT JA
VAIKUTTAVUUS!
||

Jotta tähän päästään,
mitä valmistelussa tulee
ottaa huomioon omalla
alueella?

Ideoita valmisteluprosessiin

Kaikille yhteisiä
ja erillisiä
mittareita

LAATUTYÖ
OSANA
ARKEA JA
SUUNNITELUJA

- LÄHTÖTILA SELVITETTÄVÄ
JA PALASTELTAVA TAVOITTEIKSI

- TARVITAAN OMA MITTAREITA YLEISTEN
LISÄKSI
- VAIKUTTAVUUS: SELKEÄ VIESTINTÄ TAVOITTEISTA

- MITTARIT KIINNI MUUTOKSEEN, JOTA
TAVOITELLAAN

- yhteisöllisissä hankkeissa osallistujamäärä

- Kansantajaiset mittarit

- MITTAREISSA MYÖS LAADULLISIA MITT.

- myös laadulliset
mittarit mittattavai
- vaikuttavuuden mittauksen
konkreettiset keinot selkeästi

- VÄLTETÄÄN TURHIA
MITTAREITA
- EI LIIKAA, VAIN HYVÄT JA SELKEÄT

- Mittareiksi metrit, hektarit

Varmistettava, että
termit kaikilla hallussa
(vaikuttavuus vs. vaikutus vs.
tulokset, rahan käyttö)

- KÄYTTÄMÄN MÄÄRITÄ
KOLMANTUOTO MITTAREIDEN
MÄÄRITÄMISEN
TUOTOS - TULOS - VAIKUTTAVUUS
AJATTELU

Miten strategiaan saadaan työnjako alueella ja verkostoissa sekä kytkökset alueelta laajemmalle tasolle?

- Analyysi alueen verkostoista → muutostarpeet → paikalliskehittämisen SWOT
- Paikallisten kehittämisstrategioiden hyödyntäminen kunta- ja maakuntastrategioita laadittaessa
- Toimiva viestintä
- Päästävä päättäviin pöytiin

Jotta tähän päästään,
mitä valmistelussa tulee
ottaa huomioon omalla
alueella?

Ideoita valmisteluprosessiin

TYÖNJAKO
ALUEELLA JA
VERKOSTOISSA

III

Kytökset
alueelta laajemmalle
tasolle

I

- OSALLISTAMINEN

- TOIMIVA VIESTINTÄ

- PÄÄSTÄVÄ PÄÄTTÄVIIN

PÖYTIIN

- KOULUTUS TAHOJ (OPISTOT...)

- ELY, MAAKUNNAT, KUNNAT

↳ MAAKUNNAN Yhteistyöryhmä (MYR)

- MAAKUNTAUUDISTUS

- KUNNAT

- PAIKALLIS-KEHITTÄMISSTRATEGIOIDEN
HYÖDYNTÄMINEN KUNTA- JA
MAAKUNTA- JA
STRATEGIOIDEN LAADITTAESSA

ERIKHEIKKILÄ
MAT MURAM
IKK, SAKU KORHONEN
HEINO...

ANALYYSIT
ALUEEN
VERKOSTOISTA
→ MUUTOS-
TARPEET
↓
PAIKALLIS-
KEHITTÄMISEN
SWOT

OMIEN VAKUUKSIEN
TUNNISTAMINEN +
NIISTÄ VIESTIMINEN

AVOIMUUS &
VALMISTELUSSA

PROAGRIA ym.

SELKEÄ TYÖNJAKO SOPIMUKSEN

PAIKALLIS-KEHITTÄMISEN SWOT

Miten strategiaan saadaan muidenkin rahoituslähteiden hyödyntäminen?

- Pitää olla mukana muiden suunnittelutilanteissa
- Paljon keskusteluita / neuvotteluita muiden rahoittajien kanssa jo suunnitelmavaiheessa
- Lainsäädännön sallivuus, myös kokeiluja mahdollistavaksi
- Talous muunkin kuin maaseuturahaston varaan = muita rahoituslähteitä

LOBBAUSTA!
MAAKUNTASOLLA
→ VAIKUTTAMISTA
MUIDEN RAHOITUSTEN
VALMISTELUUN.

Jotta tähän päästään,
mitä valmistelussa tulee
ottaa huomioon omalla
alueella?
Ideoita valmisteluprosessiin

OLENALLA
MUKANA
MUIDEN OHJELMIEN
VALMISTELUSSA

MUIDENKIN
RAHOITUS-
LÄHTEIDEN
HYÖDYNTÄMINEN
III

Talous muunkin
kuin maaseuturahaston
varaan = muita rahoitus-
lähteitä

Pitää olla mukana
muiden suunnittelutilanteissa

LAAJA-ALAINEN
STRATEGIA (EI
VAIN MAASEUTURAHASTON
PÄÄTÖITÄ MUKAAN)

Ruotsin Child mallin
analyysi

ERI OSOIKKE
ERI RAHOITUS-
MAHDOLLISUUKSIA

PAJON KESKUSTELUITA
NEUVOTTELUITA MUIDEN
RAHOITTAJAIN KANSSA
JO SUUNNITELMAVAIHEESSA

"Toimintaraha" ei
hankerahasta, vaan
erillisiä rahoituslähteitä
++

valmistelussa
mukana tiivis
ja eri alojen asi-
antantipöytä
seitse ryhmä

MAAKUNNALLINEN
KOORDINAATIO
• MYR (sihteerit)

LAAJA-ALAINEN
VALMISTELU
— SYNERGIAA

Lainsäädännön
sallivuus, myös kokeiluja
mahdollistavaksi

Leaderin rahoittaja-
osaamisen tekeminen
rakentaa

III

Valmistelun ohjeistus, aikataulu ja koordinointi kansallisesti ja maakunnissa

Paikallisten strategioiden valmistelu kaudelle 2014-2020

- I hakuvaihe 3/2013-6/2013
- Ulkopuolinen arvioitsija arvioi paikalliset strategiat
- MMM:n johtama valintakomitea käsitteli hakemukset ja arvioinnit ja antoi niistä lausunnon ja palautteen kullekin hakijalle
- II hakuvaihe 11/2013-6/2014
- ELY-keskusten ja maakuntaliittojen arviot paikallisista strategioista
- Valintakomitean käsittely ja esitys syksyllä 2014
- MMM:n päätös 21.1.2015

Yleisasetuksen reunaehdot, art 25, 26

- Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen
 - keskittyy aluetasoa pienempiin yksiköihin
 - tukee verkostoitumista, innovatiivisuutta paikallisissa oloissa ja yhteistyötä muiden alueellisten toimijoiden kanssa
- Jos strategiaa voidaan tukea useasta rahastosta, on hallintoviranomaisten järjestettävä yhteinen valintamenettely
- Hallintoviranomaiset määrittelevät strategioiden valintakriteerit ja perustavat valintakomitean
- Strategiat on hyväksyttävä ja ryhmien on oltava toimintakykyisiä 12/24 kk (?) kuluessa ko. ohjelman hyväksymisestä
- Strategian hyväksymispäätöksessä on vahvistettava kunkin rahaston ja ohjelman määrärahat ja hallinto- ja valvontatehtäviin liittyvät vastuut
- Hallintoviranomaiset voivat valita yhden rahaston päärahastoksi, jonka sääntöjä sovelletaan

Mitä valmistelussa tulee ottaa huomioon – toiveita ja ideoita keskushallinnolle ja maakuntatasolle

Keskushallinnolle:

- selkeä ja yksiselitteinen ohjeistus
- päätökset CLLDstä kevättalvi 2019 – TEM & MMM – Alueet → kuka johtaa?
- valtakunnallinen valinta
- riittävästi aikaa (1 vuosi)
- työnjako yritysrahoituksessa Leader ja maakunta (ELY) – säädökset tarkasteluun; kevytyrittäisyys, pop-up, osa-aikayrittäisyys
- 2-vaiheinen haku
- Koulutus ...keväät-kesä-syksy 2019: osallistavat työtavat, eri rahastot, mittarit
- millä rahalla valmistellaan? toimintarahalla?

Maakuntatasolle:

- koordinointi → yhteensovitus → jatkuvana prosessina → selkeä työnjako alueiden tarpeiden pohjalta
- kytkös / keskusteluyhteys maakuntastrategiaan / ohjelmaan
- toive: kuntarahat kunnilta, ei maakunnilta
- maakuntataso ja Leaderit samassa pöydässä säännöllisesti valmisteluvaiheessa

Mitä
valmistelussa tulee
ottaa
huomioon –
toiveita ja
ideoita
keskus-
hallinnolle

STRATEGIA
PÄÄTÖKKEELLISUUS
OHJEISTETTU

TYÖNJAKO YRITYS-
RAHOITUKSESSA
/// LEADER JA
MAAKUNTA (ELY)
- SÄÄDÖKSET TARKAS-
TELLUN POP-UP
"KEVYTYSTÄYTYKSEEN, OSA AIKAY."

AVOIN TIEDOT-
TAMINEN JA
PROSESSIN KUVAUS
- SIS. AIKATAULUT
||

Selkeä ja
yksiselitteinen
ohjeistus
|||

MAAKUNTATASO JA
LEADERIT
SAMASSA PÖYDÄSSÄ
SÄÄNNÖLLISESTI
VALMISTELUVAIHEESSA
|||

PÄÄTÖKSET
KEVÄTTALVI 2019
CLLD sta
• TEM & MMM
• ALUEET KUKA
JOHTAA?

SELKEÄT
OHJEET

HILLÄ RAHALLA
VALMISTELLAAN?
/// TOIMINTARAHALLA?

KOULUTUS
.... KEVÄT 2019
→ OSALLISTAVAT
TYÖTAVAT
→ ERI RAHASTOT
→ MITTARIT SYKSY

SELKEÄ
OHJE /
HAKUKIRJE

MAAKUNTA-
TIEDOTUS /
KIERROS
CLLD

RYHMIEN VALINTA-
KRITEERIT
ETUKÄTEEN TIEDOSSA

SÄÄNNÖT
REILUSTI
ESIIN

Ideoita ja ehdotuksia MAAKUNTA- TASOLLE

Maakunta:
yhteensovittaminen
alueellisen suunnitelman
kanssa
+ Maakuntaohjelma ||

Kytkös/keskustelu-
yhteys
Maakuntastrategia-
ohjelman

Maakuntatasolla:
Kuntarahoitusvotellut
huomioitava
(strategiat ensin)

RESURSSI
LÖYDYTTÄVÄ
TEKEMISEEN ||

OHJELMIEN SISÄLLÄ
- Maakunnan sisällä
- TÄHTÄVIEN JAKO
ALUEELLA
KOORDINOINTI

ALUE RAJAT
- MAAKUNTA RAJAT
- KAUPUNKI ??
- RYÄMIEN

toive: ||||
Kuntarahat kunnilta
ei maakunnilta

STRATEGIAN
VALMISTELUTYÖSSÄ
VOIDAAN
MARKKINOIDA
LEADERIN UUTTA
OHJELMAA.

MAAKUNTA:
KOORDINOINTI
→ YHTEENSOVITUS
→ JATKUVANA
PROSESSINA
→ SELKEÄ TYÖNJAKO
ALUEIDEN TARPEIDEN PÖHJ.

Mitä seuraavaksi?

- Työpajan tuloksista Skype-webinaari 10.1. klo 9-10. Kutsu lähetetty kaikille Leader-työpajaan ilmoittautuneille, Leader-ryhmille sekä ELY-keskusten, MMM:n ja Mavin Leader-yhteyshenkilöille.
- Työpajat jatkuvat muista teemoista 18.1., 1.2., ... niihin kutsutaan erikseen.
- CAP27 maaseututyöryhmä päättää jatkotoimista ja MMM ohjeistaa päätösten pohjalta paikallisten strategioiden valmistelusta myöhemmin ensi vuoden aikana.

Kiitos paljon!

#uusiCAP

#maaseutufi

#leadersuomi

#kehitetäänpaikallisesti